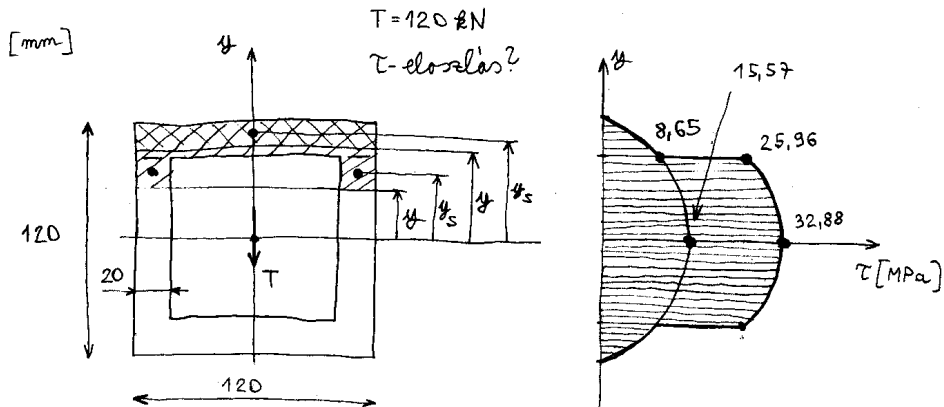

1. példa: Az 6. gyakorlat 2. példájához hasonló feladat.

Ez egy régebbi példa. Akkor a nyíróerőt még T-vel jelöltük, a vízszintes tengely pedig a z volt. Akkoriban a feszültségeloszlást függvénnyel is fel kellett írni, ami most már nincs benne a tananyagban. Elegendő, ha a jellegzetes értékeket kiszámoljuk a gyakorlaton látottaknak megfelelően.

A vázolt keresztmetszetet a T nyíróerő terheli. Ábrázoljuk a nyírófeszültség-eloszlást az y tengely mentén! Adjuk meg a feszültségeloszlást leíró függvényt és a jellegzetes pontok függvényértékeit!

$$\tau(y) = \frac{T}{I_z} \frac{S_z(y)}{r(y)}$$

$$I_z = \frac{120^4}{12} - \frac{80^4}{12} = 1,387 \cdot 10^7 \text{ mm}^4$$

$$40 \text{ mm} \leq y \leq 60 \text{ mm}$$

$$S_z(y) = y_s A = \frac{60+y}{2} \cdot 120(60-y) = 60(60^2 - y^2)$$

$$r(y) = 120 \text{ mm}$$

$$\tau(y) = \frac{120 \cdot 10^3}{1,387 \cdot 10^7} \frac{60(60^2 - y^2)}{120} = 15,57 \left[1 - \left(\frac{y}{60} \right)^2 \right]$$

$$\tau(60) = 0$$

$$\tau(40) = 8,65 \text{ MPa}$$

$$\tau(0) = 15,57 \text{ MPa}$$

$$0 \leq y \leq 40 \text{ mm}$$

$$S_z(y) = \sum y_s A = 50 \cdot 120 \cdot 20 + 2 \left[\frac{40+y}{2} \cdot 20(40-y) \right] = 1,2 \cdot 10^5 + 20(40^2 - y^2)$$

$$r(y) = 2 \cdot 20 = 40 \text{ mm}$$

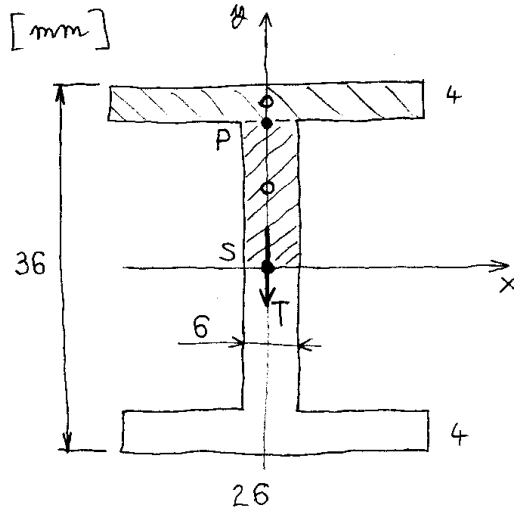
$$\tau(y) = \frac{120 \cdot 10^3}{1,387 \cdot 10^7} \frac{1,2 \cdot 10^5 + 20(40^2 - y^2)}{40} = 25,96 + 6,921 \left[1 - \left(\frac{y}{40} \right)^2 \right]$$

$$\tau(40) = 25,96 \text{ MPa}$$

$$\tau(0) = 25,96 + 6,921 = 32,88 \text{ MPa}$$

2. példa: A 6. gyakorlat 3. példájához hasonló feladat.

A vázolt keresztmetszetet a T nyíróerő terheli. Számítsuk ki a nyírófeszültséget a bejelölt (P és S) pontokban!

$$T = 11 \text{ kN}$$

$$\tau_P = ?$$

$$\tau_S = ?$$

$$\tau = \frac{T}{I_x} \frac{S_x}{r}$$

$$I_x = \frac{36^3 \cdot 26}{12} - \frac{28^3 \cdot 20}{12} = 64501 \text{ mm}^4$$

$$S_x^{(P)} = y_s A = 16 \cdot 26 \cdot 4 = 1664 \text{ mm}^3$$

$$r^{(P)} = 6 \text{ mm}$$

$$\tau_P = \frac{T}{I_x} \frac{S_x^{(A)}}{r^{(A)}} = \frac{11000}{64501} \frac{1664}{6} = 47,30 \text{ MPa}$$

$$S_x^{(S)} = \sum y_s A = 16 \cdot 26 \cdot 4 + 7 \cdot 6 \cdot 14 = 2252 \text{ mm}^3$$

$$r^{(S)} = 6 \text{ mm}$$

$$\tau_S = \frac{T}{I_x} \frac{S_x^{(S)}}{r^{(S)}} = \frac{11000}{64501} \frac{2252}{6} = 64,01 \text{ MPa}$$

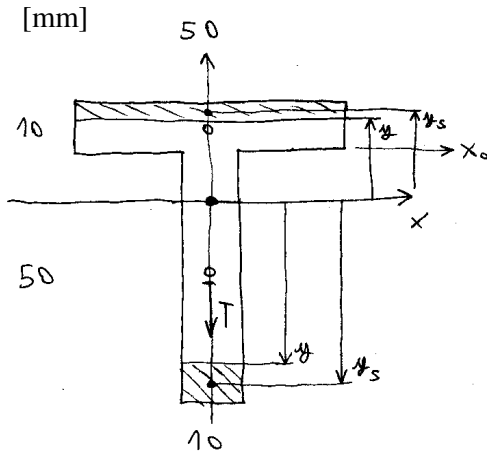
Megjegyzés:

A nyíróerőt régen T-vel jelöltük.

3. példa: Az 6. gyakorlat 4. példájához hasonló feladat.

Ez egy régebbi példa. Akkor a nyírőerőt még T-vel jelöltük. Akkoriban a feszültségeloszlást függvényrel is fel kellett írni, ami most már nincs benne a tananyagban. Elegendő, ha a jellegzetes értékeket kiszámoljuk a gyakorlaton látottaknak megfelelően.

A vázolt keresztmetszetet a T nyírőerő terheli. Ábrázoljuk a nyírőfeszültség-eloszlást az y tengely mentén! Adjuk meg a feszültségeloszlást leíró függvényt és a jellegzetes pontok függvényértékeit!

$$T = 1 \text{ kN}$$

$$\tau(y) = ?$$

$$y_s = \frac{5 \cdot 50 \cdot 10 + 25 \cdot 10 \cdot 50}{50 \cdot 10 + 10 \cdot 50} = \frac{-10000}{10000} = -10 \text{ mm}$$

$$I_x = \frac{10^3 \cdot 50}{3} + \frac{50^3 \cdot 10}{3} - 10^2 \cdot 1000 = 3,333 \cdot 10^5 \text{ mm}^4$$

$$10 < y < 20$$

$$S_x = \frac{20+y}{2} \cdot 50(20-y) = 25(20^2 - y^2)$$

$$\tau(y) = \frac{T S_x(y)}{I_x v(y)} = \frac{1000}{3,333 \cdot 10^5} \frac{25(20^2 - y^2)}{50} = 0,6 \left[1 - \left(\frac{y}{20} \right)^2 \right]$$

$$\tau(20) = 0$$

$$\tau(10) = 0,6 \left[1 - \left(\frac{10}{20} \right)^2 \right] = 0,45 \text{ MPa}$$

$$\tau(0) = 0,6 \text{ MPa}$$

$$-40 < y < 10$$

$$S_x = \frac{40+y}{2} \cdot 10(40-y) = 5(40^2 - y^2)$$

$$\tau(y) = \frac{T S_x(y)}{I_x v(y)} = \frac{1000}{3,333 \cdot 10^5} \frac{5(40^2 - y^2)}{10} = 2,4 \left[1 - \left(\frac{y}{40} \right)^2 \right]$$

$$\tau(-40) = 0$$

$$\tau(0) = 2,4 \text{ MPa}$$

$$\tau(10) = 2,4 \left[1 - \left(\frac{10}{40} \right)^2 \right] = 2,25 \text{ MPa}$$

